

Alternativir vinnuvegir stóran týdning

Martin Joensen
valeyvni
í Suðurstreymoy

Hesum veruleikum vil javnaðarflokkurin hvørki krógva seg fyri ella smoyggja seg undan, men vil hann — sum hann altíð er vanur, av fullum huga stuðla hesi vinnu so langt sum til ber.

Javnaðarflokkurin hevur altíð verið forsprákari, og hevur altíð barst fyri eini vinnulívstýðning, sum eru grundarlagið og fyrirtætin fyri allari vælferð og trivnaði, vil hann framvegis berjast fyri so góðum arbeiðsumstøðum og arbeiðsmøguleikum, sum hugsast kunnu.

Dag og dagliga kunnu vit lesa og hoyra um eina kreppuna fyri og aðra eftir, sum herja kring knøttin og hótta við at koyra samfeløg á húsangang. Vit hoyra um hall á handilsjavnaðum og valutaundirskot. Vit hoyra um vaksandi útreiðslur og minkandi inn-tøkur, og eitt støðugt vaksandi arbeiðsloysi, ið ríður øllum samfeløgum sum ein marra.

Vit hoyra um samfeløg, sum dragast við hækkingar oljuprisir, sum hava ótrúkniligar avleiðingar. Vit hoyra um inflátið, manglandi kappingarferi, yvirproduktið, marknaðartrupuleikar o.s.f. Alt saman vansar, sum vit her heima í hvussu er ikki røkka at ávirka, men sum hin vegin ávirka okkara gerandisdag í stóran mun.

Tað er tí rós vert og undrunarvert, at vit hava verið førir fyri at ríkið ein politikk, sum hevur latið okkum so nøkumlunda snikkaleysan í hesum internationála ruðuleikanum.

Men vit vita at trupuleikarnir partvist liggja og lúra og partvist gera vart við seg.

Okkara stásiligi og nýmótans fiskiflotið, sum er útbýgdur hesi seinastu árin, má berjast ivøð allar hugsandi trupuleikar, so sum veiðuavmarkingar, veiðibann, kvoter og hvørt av sínum.

Vit uppliva, at vinnu-møguleikarnir verða tiknir frá skipum, so at dýrar umleggingar og umbyggingar mega fara fram fyri at try kunnu tillaga seg heilt nýggjum veiðifyritreytum.

Javnaðarflokkurin metir, at tað hevur alstóran týdning at útbýggja alternativar vinnuvegir og arbeiðspláss. Tað var í samband við hesa stremban — um at skapa eina nýggja vinnugrein, sum eingin hevði sæð seg færan fyri at fara undir — at landsstýrissamgongan slitnaði, og nýval varð útskrívað.

Spell kanska! Spurningurin, sum veljarin nú skal taka støðu til, er, um vit skulu lata afturhaldsflokkarnar sleppa frammat, sum við minkandi ella ongum iløgum — og harvið fylgjandi arbeiðsloysi — vilja hungra okkum burtur úr trupuleikunum, hvat annars er ein harður «kurur», men sum hinvegin hevur ein ivasaman effekt.

Ella, um vit skulu fáa loyvi til at halda fram við teirri vinnulívstýðning, sum verið hevur seinastu árin, soleiðis at vit á tann hátt kunnu framleiða okkum burtur úr okkara figgjarligu trongstöðu.

Hjá vanligum fólki skuldi hetta ikki verið trupult at tikið dagar imillum, og vilja tygum hjálpa okkum í hesi stremban, seta tygum sjálvandi kross tygara fyri javnaðarflokkinum ella eitt av valevnum floksins.

Vilja tygum tað ikki, er sjálvandi hin móguleikin eftir.

Men javnaðarflokkurin avvisir í hvussu er blankt at nýta arbeiðsloysi, sum vápn at loysa kreppur við.

Latið søguna ei doyggja...

Hanna Lisberg
valeyvni
í Suðurstreymoy

Hygg rættin er av seyði full, nú er bóndin kátur. Tit fegnast við, um enn tit eru deyðgívnir og vátir at sveitta, sum tit tuskadust, vátir inn at skinni: Tit fáa rós frá bóndanum, tí at alt er inni!

Tit róku alt í rættina úr fjøru hægst av kambí, tit fáa saktans æruna — bert bóndin hann fær lambið! Tit geva honum 99, so sum tit hava lært, tað eina tók hann sjálvur — tit fáa ongan part!

Royna vil eg lyfta tjaldið, tað sum skilir millum tað, sum er, og tað, sum var. Lyfta søgutjaldið svartu, tað, sum fjallar ættirnar, fedrarnar, sum undan okkum fóru.

Valeyvni fólkaflöksins í Klaksvík, Jógvan Ósá, hevur fingið sín vilja framdan, tá hann hevur ynskt at fingið endurprentaða eina søgu, sum ein dani einaferð hevur skrivað og m.a. givið Hákuni Djurhuus, tá hesin var fólkatingsmaður. Jógvan man halda hesa søgu vera so geniale, at kanska onkur javnaðarmaður, sum lisið hevur søguna, verður bangin og heldur velur at fara upp í fólkaflökkin, tí so sleppur hann kanska undan, tí ræðuliga, sum hendi í søguni. — Alvaratos, Jógvan, teir allarflestu føroyingar kenna so væl søgu okkara — Føroya fólks, at okkum ikki nýtist leita til danskan fólkatingsmann at gera okkum nakra ræðlusøgu.

Tað eru tey, sum visa á Lots hústrú í Halgubók. Tað kundi verið, at onkur helst sá nógv óskrivað av tí, sum er farið fram í søgu okkara.

Fyri at nýta talið í donsku søguni um teir 5 fiskarnar, so plaga menn frá slupptíðini ofta taka til, at teir máttu fyrst draga 4 fiskar til reiðaran, áðrenn teir finga tann 5. sjálvur.

Umframt alt tað skemtiliga, Tummas Nopoleon Djurhuus, sáli yrkti, liggur eitt stórt ríkidømi av øðrum yrkingum eftir hann, har í millum ein yrking til Havnar arbeiðsmannafelag á fimti ára stovningardegi felagsins.

Har sigur hann m.a.:

Tær daga fram tær myndirnar úr tíðarinnar kavi: Har kemur bátur rógvandi sokklaðin inn av havi, so troytar eru hendurnar, ið tungar árar halda, tær drógu fisk, tær slegdu fisk tann vetrardagin kalda.

Eg beri kensl á menn, ið veiddu farmin dýra, tað eru tit, ið rógva har — í rong sæst bóndin stýra! Tit skipa upp, tit draga bát, so sum tit hava lært — men tá so veidan verður býtt, tit fáa ongan part!

Óg eru úr íðarmjorkanum fram aðra mynd eg kalli: Heystarmorgun, frost og hogætt, bóndin er á fjalli; menn hómast undir homrunum, um synir, kamb og heyg, tað eru tit við sveittabroti savna bóndans seyð.

Útbygð heimarøkt vil lætta um

Sonja á Argjaboða
valeyvni
í Suðurstreymoy

Nøkur ár eru liðin, síðani lógin um heimahjálpar varð skipað í Føroyum. Skipanin hevur roynst væl.

Henda skipan ber í sær, at tey gomlu í samfelagnum í væl størri mun enn áður kunnu verða longri heima og har vera undir góðum umstøðum og fáa ta hjálpa teimum tørv.

Tað er við hesi skipan sum í so mongum, at ávis brek kunnu taka seg upp, soleiðis er eisini, men hetta er ein skipan sum allatíðina er undir

menning og tí treingir til ábót so hvørt.

Vit føla at ein samskipan er kravd, ein samskipan sum má fáast í lag við sjúkarøktina — og tað eru øll líkindi til at her kemur annað og betur lag á, eftir tí vit nú vita longu frá komandi ársbyrjan.

Soleiðis kunnu vit rokna við, at vit á 1981 fáa ialt 27 1/2 starv sum heimarsjúkrasýstrar, skúla- og smábarnaheilsusýstrar, sum skulu umfata alt.

At brúk er fyri fleiri

røktarheimsplássum, røktarheimum, er eingin ivi um, tí tað eru fleiri, sum ómøguliga kunnu hjálpast nógv væl heima. Men ein vælútbygð heimarøktarskipan vil gera tað munin lættari og hentari hjá teimum flestu at kunna vera heima, í egnum umhvøvi, enn við ongari heimahjálpar. Óg so megu vit eisini biðja eftir, at tað ikki má ganga alt ov long tíð, áðrenn vit kunnu siggja teir fyrstu vardu bústaðirnar standa uppi.